प्राचीनतानँ m. *der Aufzug —, die lange Seite eines Gewebes* TS. 6,1,1,4. Vgl. प्राचीनातान.

*प्राचीनतिलक m. *der Mond.*

प्राचँीनपत्त Adj. (f. आ) *dessen* (eines Pfeils) *Gefieder vorwärts strebt.*

*प्राचीनपनस m. *Aegle Marmelos.*

प्राचीनप्रक्रिया f. Titel einer Grammatik.

प्राचँीनप्रञ्जनन Adj. Çat. Br. 7,4,2,40.

प्राचीनप्रवण Adj. *nach Osten zu abschüssig* Âpast. Çr. 8,1,5.

प्राचीनप्राग्भार Adj. *nach Osten geneigt* Burn. Intr. 385, N. 2.

प्राचीनबर्हिस् m. 1) Bein. Indra's. — 2) N. pr. *a*) eines Prâǵâpati. — *b*) eines Sohnes des Manu. Nom. °बर्हि vor श.

प्राचीनमूल Adj. *mit den Wurzeln nach Osten* Bhâg. P. ed. Bomb. 1,19,17.

प्राचीनयोग m. N. pr. eines alten Lehrers. Ursprünglich Appell. *der alte* Joga.

प्राचीनयोगीपुत्र m. desgl.

प्राचीनयोग्य m. 1) Patron. von प्राचीनयोग. — 2) Pl. *eine best. Schule* des Sâmaveda Ârsav. 47,12.

प्राचँीनरश्मि Adj. *dessen Zügel nach vorn gerichtet sind.*

प्राचँीनवंश 1) Adj. (f. आ) *dessen Tragbalken nach Osten gerichtet sind.* — 2) n. *eine solche Hütte* TS. 6,1,1,1.

प्राचीनवृत्ति f. Titel eines *Commentars.*

प्राचीनशाल m. N. pr. eines Mannes.

प्राचीनशिवस्तुति f. Titel eines *Lobgesanges.*

प्राचीनकरण n. *das Tragen nach Osten, — zum östlichen Feuer* Âçv. Çr. 3,11,10.

प्राचँीनाग्र Adj. *mit den Spitzen nach Osten.*

प्राचीनातान *der Aufzug —, die lange Seite eines Gewebes,* m. Pl. Ait. Br. 8,12,3. 17,2. n. Sg. (v. l. Pl.) Kaush. Up. 1,5. Vgl. प्राचीनतानँ.

प्राचीनापवीतिन् Adj. = प्राचीनावीतिन् Çâṅkh. Çr. 1,1,7. 3,16,8. Comm. zu 2,9,13. und 4,9.

प्राचीनामलक m. *Flacourtia cataphracta;* n. *die Frucht* Mat. med. 314.

प्राचीनाववीतिन् Adj. = प्राचीनावीतिन् Çat. Br. (Kâṇva-Rec.) 2,4,2,2. 9.

प्राचीनावीतँ 1) *Adj. = प्राचीनावीतिन् Gal. — 2) n. *das Tragen der heiligen Schnur über die rechte Schulter.*

प्राचीनावीतिन् Adj. *die heilige Schnur über die rechte Schulter tragend* Gobh. 1,2,3.

प्राचीनोपवीतँ Adj. dass.

*प्राचीपति m. Bein. Indra's.

प्राचीप्रमाण n. *Länge* (Gegensatz *Breite*).

प्राचीर m. (*n.) *Einfriedigung, Hecke, Zaun.*

प्राचीसरस्वतीमाहात्म्य n. Titel eines Werkes.

प्राचुर्य n. 1) *Vielheit, Menge.* Instr. *zum grössten Theil, fast insgesammt* Mârk. P. 134, 53. — 2) *Ausführlichkeit* Comm. zu TS. Prât. Instr. *ausführlich.* — 3) *allgemeine Verbreitung, — Gangbarkeit* Râǵat. 3,153. Çaṃk. zu Bâdar. 3,2,33.

प्राचेतस् m. Pl. Bez. der 10 Söhne des Prâcînabarhis.

प्राचेतस 1) Adj. *a*) *zu* Varuṇa *in Beziehung stehend.* आशा f. *Westen* Harshaṅ. 81,15. — *b*) *von* Praketas *abstammend.* — 2) m. Patron. *a*) Manu's. — *b*) Daksha's. — *c*) Vâlmîki's Bâlar. 7,18. — *d*) Pl. = प्राचेतस्.

प्राचँस् Instr. Pl. Adv. *vorwärts.*

प्राच्य und प्राचँ्य (f. आ) 1) Adj. *a*) *vorn befindlich, vorangehend* (in einem Werke). — *b*) *im Osten befindlich, — gelegen, — wohnend, — herrschend, — gesprochen* (Sprache). — *c*) *vorangehend, der frühere, ehemalig, alt* Bâlar. 7,18. 102, 20. — 2) m. *a*) Pl. α) *die Bewohner des Ostens, Ostland.* — β) *die Alten, veteres* Spr. 7665. — *b*) *N. pr. eines Mannes. — Statt सप्राच्या: Hariv. 1081 wird 1,20,45 प्रोक्तास्तो: gelesen.

प्राच्यक Adj. *im Osten gelegen.*

प्राच्यकठ m. Pl. *die östlichen* Kaṭha (eine Schule des schwarzen Jaǵurveda) Ârsav. 44,18.

प्राच्यपदवृत्ति f. Bez. *des* Saṃdhi ए–अ.

प्राच्यपाञ्चाली f. Pl. Saṃhitopan. 16,3 von Sâj. als Adj. sehr künstlich gedeutet.

प्राच्यरथ m. *ein im Ostlande gebräuchlicher Wagen.*

प्राच्यवृत्ति f. *ein best. Metrum.*

*प्राच्यसप्तसम Adj. P. 6,2,12, Sch.

प्राच्यसामन् m. Pl. Bez. *bestimmter* Sâman-*Sänger.*

*प्राच्यार्घ्यु m. P. 6,2,10, Sch.

*प्राच्यायन m. Patron. von प्राच्य.

प्राच्यावत्य m. Pl. N. pr. eines Volkes.

प्राच्योदीच् Adj. (f. °दीची) *von Westen nach Norden laufend* Hemâdri 1,790,9. 797,9; vgl. jedoch 801,8.

प्राज् m. (Nom. प्राट्) *Befrager* 211,20.

प्राज्ञ m. = प्राज्ञन Gṛhyâs. 2,30.

प्राज्ञक m. *Antreiber der Zugthiere, Wagenlenker.*

प्राज्ञन m. n. *ein Werkzeug zum Antreiben der Zugthiere, Stachel* oder *Geissel.*

प्राज्ञनिन् m. *Geisselträger* Gṛhyâs. 2,35.

*प्राज्ञया Adv. fehlerhaft für प्राज्ञर्या.

*प्राज्ञरुक्ा und *प्राज्ञर्या Adv. mit कर् gaṇa साक्षादादि in der Kâç.

प्राज्ञल (!) m. Pl. *eine best. Schule.*

प्राज्ञाङ्कित m. = प्रज्ञाङ्कित.

प्राज्ञापत Adj. (f. ई, nur dieses zu belegen) = प्रज्ञापत्य 1).

प्राज्ञापत्यँ 1) Adj. (f. आ) *von* Praǵâpati *stammend, ihm gehörig, ihm geweiht, ihn betreffend* u. s. w. Âçv. Gṛhy. 3,15,8. विवाह m. *eine best. Eheschliessung* (ohne Brautkauf); नक्षत्र oder भ n. *das Mondhaus* Rohiṇî; शकट m. n. *der Wagen der* Rohiṇî (also eig. Adj. von 4) *d*); तिथि m. *der achte Tag in der dunklen Hälfte des Monats* Pausha; प्राज्ञापत्याश्चत्वार: पदस्तोभा: Namen von Sâman. Superl. प्राज्ञापत्यतम Kap. S. 29, 8. — 2) m. *a*) Patron. von प्रज्ञापति. — *b*) *eine best. Eheschliessung;* s. u. 1). — *c*) *ein in solcher Ehe erzeugter Sohn* Vishṇus. 24,32. — *d*) *eine best. Kasteiung.* — *e*) *ein* Kshatrija *und ein* Vaiçja Gop. Br. 2,2,23. Vaitân. 11,19. — *f*) **der Zusammenfluss von* Gaṅgâ *und* Jamunâ. — *g*) *N. pr. des 1ten schwarzen Vâsudeva bei den Ǵaina. — 3) f. आ Patron. der Dakshiṇâ. — 4) n. *a*) *Fähigkeit der Zeugung.* — *b*) wohl *eine Zeugung in der Weise* Praǵâpati's. प्राज्ञापत्यमकारयत् so v. a. *zeugte Kinder ohne ein Weib* MBh. 1,221, 4. Vgl. सृजध्वं मानसान्पुत्रान्प्राज्ञपत्येन कर्मणा Hariv. 1,45,48. — *c*) *die Welt* Praǵâpati's Mârk. P. 96,18. — *d*) *das Mondhaus* Rohiṇî. — *e*) Name verschiedener Sâman. Auch mit den Beiwörtern अक्तर्य, प्रयस्वत् und माधुच्छन्दस.

प्राज्ञापत्यक Adj. = प्राज्ञापत्य 1).

प्राज्ञापत्यत्व n. Nom. abstr. zu प्राज्ञापत्य 1).

प्राज्ञापत्येष्टि f. Titel eines Werkes Opp. Cat. 1.

*प्राज्ञावत Adj. = प्रज्ञावत्या धर्म्यम.

प्राज्ञिक m. *Falke.*

*प्राज्ञितर् Nom. ag. *Antreiber von Zugthieren, Wagenlenker* Ind. St. 13,338.

प्राज्ञिधर् m. N. pr. eines Mannes.

*प्राज्ञिपक्षिन् m. *ein best. Vogel* Med. k. 116. Vgl. वाज्ञिपक्षिन्.

प्राज्ञिमठिका f. N. pr. einer Oertlichkeit.

प्राज्ञेश und प्राज्ञेश्वर n. *das Mondhaus* Rohiṇî.

प्राज्ञँ 1) Adj. (*f. आ und ई) *a*) *intellectuell.* — *b*) *klug, verständig, einsichtsvoll* (von Personen). — 2) m. *a*) *ein kluger, verständiger Mann.* — *b*) im Vedânta *der durch das Einzelding bedingte Intellect* 260,1. 17. — *c*) **eine Pagageienart mit rothen Streifen an Hals und Flügeln* Râǵan. 19, 113. — 3) *f. आ *Einsicht, Verstand.* — 4) *f. ई